

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta

Pöytäkirja

Aika 12.10.2022 16:00 - 17:34

Paikka Fellmannia, Kirkkokatu 27, kokoushuoneet Ars ja Cultura

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Arvaja Pertti	I varapuheenjohtaja	Kokouksen puheenjohtaja
	Niinistö Sari	II varapuheenjohtaja	
	Rusanen Roosa	jäsen	
	Kirkonpelto Ville	jäsen	
	Lindqvist Marko	jäsen	
	Suontama Sami	jäsen	
	Harmaala Miina	jäsen	
	Hotta Katja	varajäsen	
	Granlund Päivi	varajäsen	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	
			Asiantuntijakuuleminen Lahden kaupungin energiasäästötoimenpiteet klo 16.16-16.46
	Lanki Tommi	liikuntatoimenjohtaja	
	Laasonen Ilkka	teatterinjohtaja	
	Palmi-Felin Salla	kirjastopalvelujohtaja	
	Karhos Matti	kulttuuriasiainpäällikkö	
	Pitkänen Päivi	erityisasiantuntija	
	Kylkilahti Maija	intendentti	
	Nieminen Mira	kaupunginhallituksen edustaja	
	Laakso Kai	henkilöstön edustaja	
	Saari Juuso	nuorisovaltuuston edustaja	

Ahokas Markku

liikuntapalvelupäällikkö

Asiantuntijakuuleminen
Lahden kaupungin
energiasäästötoimenpitee
16.16-16.46

Sini Sulka

pöytäkirjanpitäjä

Nimi

Tehtävä

Lisätieto

Poissa

Mäkynen Maria

puheenjohtaja

Granlund Saija

jäsen

Tuomaila Pasi

jäsen

Tuomi Tuulia

museonjohtaja

Kainulainen Sari

kokoelmapäällikkö

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan puolesta

Pertti Arvaja

Sini Sulka

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Päivi Granlund

Roosa Rusanen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 18.10.2022

Sini Sulka

lakimies

§	Otsikko	Sivu
§ 82	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 83	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 84	Kirjastoautopalvelujen toimintamuutos	6
§ 85	Valtuustoaloite: Esteettömän uimalan tarjoaminen kesäisin	8
§ 86	Valtuustoaloite: Liikunta- ja urheilustrategian luomisesta Lahteen	30
§ 87	Valtuustoaloite: Nuorten yhteisöllisyyttä lisäävät vapaa-ajan tapahtumat	34
§ 88	Tiedoksi merkittävät asiat	39
§ 89	Muut asiat	40

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 12.10.2022

§ 82

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja
Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 12.10.2022

nro 9

§ 83

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin varajäsen Päivi Granlund ja jäsen Roosa Rusanen.

§ 84

Kirjastoautopalvelujen toimintamuutos

5169/00.01.02.05/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

kirjastopalvelujohtaja Salla Palmi-Felin, 050 5594098

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää luopua toisesta kirjastoautosta sen käyttöiän päätyttyä.

Perusteluosa

Lahden kaupunginkirjaston molemmat kirjastoautot ovat teknisen käyttöikänsä päässä. Yhden uuden kirjastoauton hankintaan on varattu investointirahat vuodelle 2023 ja auton hankintaprosessi on jo käynnistetty. Kilpailutus tapahtuu syksyllä 2022 ja auto tulee käyttöön vuoden 2023 loppuun mennessä. Esityksenä on, että toisesta kirjastoautosta luovutaan siinä vaiheessa, kun sen kunnossapitokustannukset nousevat liian korkeiksi toimintaongelmien lisääntyessä. Yhden kirjastoauton hankintakustannus on noin 800 000 euroa. Tällä hetkellä kirjastossa ei myöskään ole henkilöstöresursseja kahden kirjastoauton täysimääräiseen hyödyntämiseen reiteillä, vaan kirjastoautonkuljettajia tarvittaisiin silloin nykyistä enemmän. Nyt toinen kirjastoautoista ajaa vain yhdessä vuorossa.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Toisesta kirjastoautosta luopuminen on mahdollista reittien uudelleenjärjestelyllä. Osasta pysäkkejä joudutaan luopumaan ja osassa harvennetaan käyntejä. Koulujen ja päiväkotien kirjastopalvelujen saatavuus priorisoidaan reittisuunnittelussa. Osa iäkkäimmistä asiakkaista tulee siirtymään kotikirjastopalvelun asiakkaiksi.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

palvelupäällikkö Sanna Kuosa

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 12.10.2022

§ 85

Valtuustoaloite: Esteettömän uimalan tarjoaminen kesäisin

3549/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntapalvelupäällikkö, Markku Ahokas, p. 044 416 3629

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin seuraavalla lisäyksellä:

Lisäksi lautakunta kehottaa liikuntapalveluita parantamaan liikuntarajoitteisten henkilöiden avustamista maauimalan altaalla henkilökunnan taikka ulkopuolista työpanosta lisäämällä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen vastineen.

Perusteluosa

Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloite 13.6.2022:

”Juuri päivitetyn kaupunkistrategian mukaan Lahti on kestävästi hyvinvoiva: ”Edistämme hyvinvointia - - lisäämällä matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia.” Strategiaan kirjatut hyvinvoinnin mitattavat tavoitteet sisältävät seuraavan maininnan: ”Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän ja matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee.

Maaumala ja uimahallit ovat kaupungin asukkaille tärkeitä liikuntapaikkoja terveyden, kunnon ja toimintakyvyn sekä yleisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Liikunta- tai toimintarajoitteisille uiminen tai muu vesiliikunta on usein parhaiten toimintakykyä vahvistava liikuntamuoto. Kesä tuo pitkän tauon uintimahdollisuuksiin Lahdessa, sillä maaumalan käyttö on liikuntarajoitteisille lähes mahdotonta. Esteettömyys toteutuisi uimahalleissa, mutta uimahallit ovat kesäkaudella kiinni. Ajatuksena ilmeisesti on, että maaumala sekä järvien uintipaikat korvaavat uimahalleja kesällä. On kuitenkin asukkaita, joille uiminen on erityisen tärkeää ja joille uiminen maaumalassa tai järvien rannoilla ei ole mahdollista.

Esitämme, että kaupunki selvittää maaumalankäytettävyyden ja ryhtyy vaadittaviin toimenpiteisiin esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi. Esitämme lisäksi, että kaupunki tarjoaa kesäkaudella esteettömän uintipaikan huolehtimalla, että vähintään yksi uimahalli on avoinna yleisölle läpi kesän. Uimahallit voisivat olla kesän aikana vaikkapa vuorotellen auki, mikäli esimerkiksi uimahallien huoltotyöt vaativat taukoa aukioloihin.”

Vastauksena valtuustoaloitteeseen esitetään seuraavaa:

1. Selvitys maaumalan käytettävyydestä

”Esitämme, että kaupunki selvittää maaumalan käytettävyyden ja ryhtyy vaadittaviin toimenpiteisiin esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi.”

Maaumalaan käynti ja liikuntarajoitteiset.

Lahden Urheilukeskus on kansainvälisesti tunnettu erilaisten tapahtumien areena, joka sijaitsee keskellä kaupunkia ja palveluita. Urheilukeskus ympäristöineen on liikunnallinen monitoimialue, joka tarjoaa liikkujalle

upeat puitteet monenlaiseen toimintaan niin ulkona kuin sisätiloissakin. Urheilukeskuksessa sijaitsevat hyppymäet, Stadion, Lahden Urheilu- ja messukeskus, mäkikatsomon liikuntatilat.

Maauimala sijaitsee Lahden Urheilukeskuksen mäkihyppystadionin Suurmäen (HS130) alastulorinteen ja vastamäen välissä. Maauimala käsittää 50 metrin altaan ja lasten- ja opetusaltaan. Altaiden lähellä on ulkosuihkut. Pukutilat ja varsinaiset peseytymistilat saunoineen sijaitsevat mäkikatsomorakennuksessa. Sisäänkäynnin yhteydessä toimii kahvio. Seurojen harjoitusvuorojen ja yleisovurojen lisäksi altaassa järjestetään uimakouluja ja vesiliikuntaryhmille ohjattua vesiliikuntajumppaa.

Vuosittain maauimalan aukioloaikana käy asiakkaita noin 50 000 koostuen eri-ikäisistä käyttäjäryhmistä. Aukioloaika kesäaikana on 11 viikkoa.

Maauimalan aukioloajat ovat seuraavat:

- arkipäivisin ma - to klo 6.30 - 20.00 ja pe klo 10 - 20.00, uintiaika päättyy klo 20.30 ja maauimalasta on poistuttava klo 21.

- viikonloppuisin la – su klo 10 - 17.00, uintiaika päättyy klo 17.30 ja maauimalasta on poistuttava klo 18.

- Juhannusaattona 24.6.2022 kassat suljetaan klo 16.00 ja uintiaika klo 16.30. Maauimalasta on poistuttava klo 17.00.

Lasten uimakouluja järjestetään Maauimalassa kesäisin n. 20.

Maauimalan käytössä olevat oheistilat uusittiin kokonaisuudessaan vuosien 2007 ja 2008 aikana. Tiloihin rakennettiin uudet pukuhuoneet, saunat ja liikunta- ja kuntosalitilat erityisryhmien liikuntamahdollisuuksien lisäämiseksi. Mäkikatsomon pukuhuone ja suihku- ja saunatilat sijaitsevat katutasossa ja ovat kaikkien ikäryhmien saavutettavissa.

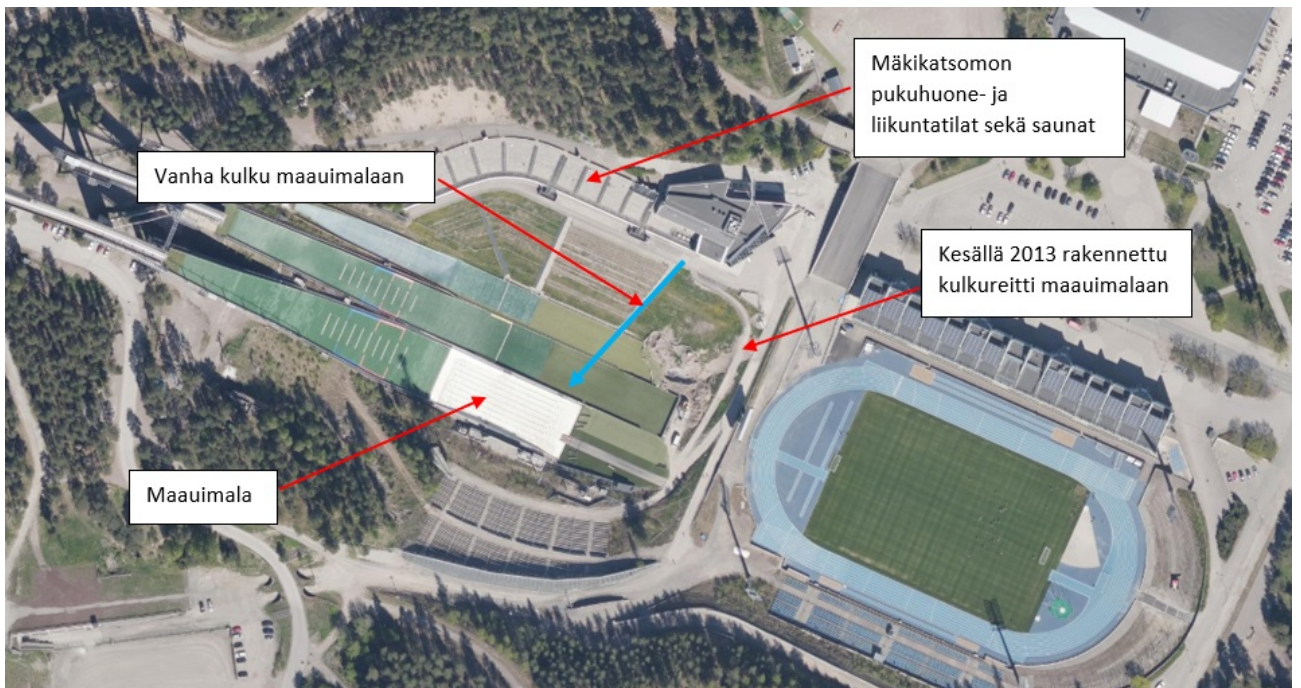
Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Ennen vuotta 2013 altaalle kuljettiin portaita pitkin pienen- ja keskisuuren mäen alastulorinteiden poikki. Tämä poikkiliikenne aiheutti vaaratilanteita samaan aikaan olevien mäkihyppyä harjoittelevien ja maauimalaan menevien kanssa. Rappusissa kulkeminen oli myös vaarallista ja eivät soveltuneet kaikkien käyttöön, varsinkaan liikuntarajoitteisten henkilöiden.

Vuonna 2013 hyppymäen HS97:n saneerauksen yhteydessä suunniteltiin ja toteutettiin täysin uusi asfaltoitu kulkuväylä Mäkikatsomon pukutiloista Maaumalan altaalle. Väylän suunnittelussa käytettiin apuna Lahden kaupungin erityisliikunnan asiantuntijaa, kuultiin Lahden Vanhusneuvoston mielipiteitä sekä käytettiin Invalidiliiton antamia ohjeita kaltevuuksien suunnittelussa. Tämä kulkuväylä paransi oleellisesti maaumalan saavutettavuutta. Kulkuväylä mahdollistaa kulkemisen altaalle rollaattorilla, invamopoilla, pyörätuolilla ja keppien kanssa kävellen. Kulkuväylälle on sijoitettu penkkejä levähdystä tarvitseville. Maaumalassa työskentelevät uinnivalvojat avustavat tarvittaessa liikuntarajoitteisia henkilöitä altaalle, altaaseen ja altaalta pois.

Kuvassa yksi (1) Lahden mäkihyppystadionin kohteiden sijainti.

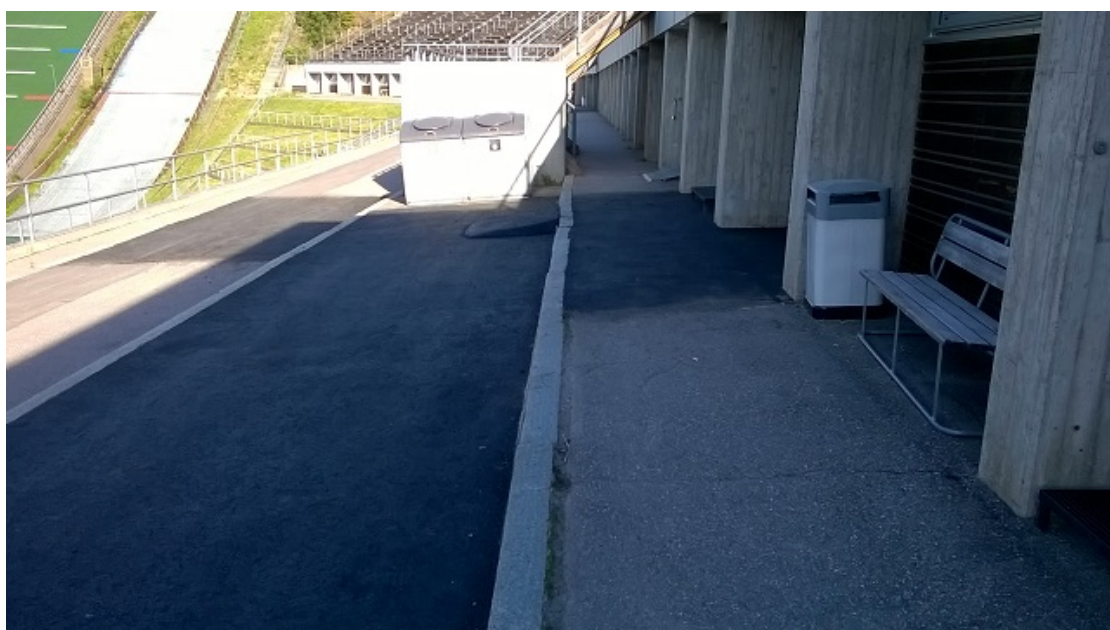

Kuva 1. Kohteiden sijainti mäkihyppystadionilla.

Lahden Urheilukeskuksen Mäkikatsomon liikuntatilojen edustat, tilanne 1.9.2022.

Kuva 2. Liikuntarajoitteisten kannalta kulkeminen on erittäin hankalaa. Kuva liikuntatilojen edustalta.

Kuva 3. Kuva liikuntatilojen edustalta. Huom. 3-tasoisuus.

Kuva 4. Kuva Liikuntatilojen edustalta. Huom. 3-tasoisuus.

Esteettömyyden parantamishanke syksyllä 2022

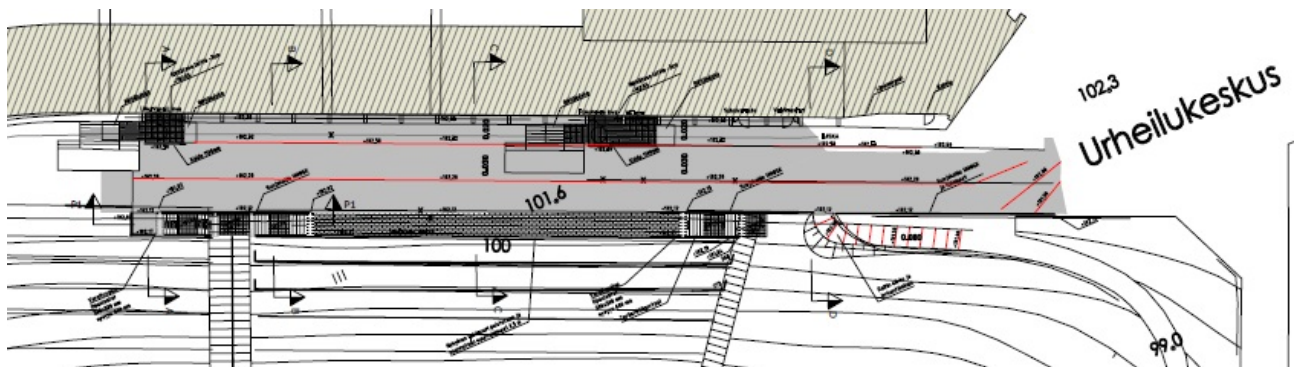
Tällä hetkellä Mäkikatsomon liikunta- ja pukuhuonetilojen saapumisalueet ovat kolmessa eri tasossa ja vaikeuttaa huomattavasti liikunta- ja pukuhuonetilojen liikuntarajoitteisten henkilöiden käyttöä kuten kuvista ilmenee. On helppo havaita, että Mäkikatsomon pukuhuone- ja liikuntatilojen esteettömyyden ja saavutettavuuden parantaminen on aiheellista tehdä. Lahden kaupungin tilakeskus on suunnitellut ja toteuttaa parhaillaan esteettömyyshanketta Mäkikatsomon pukuhuone- ja liikuntatilojen esteettömyyden ja saavutettavuuden parantamiseksi. Hankkeen kustannusarvio on vuoden 2021 laskelmien mukaan 313 000,00€, alv 0%. Lahden kaupunki on saanut 31.5.2021 Etelä-Suomen aluehallintovirastolta 62 000 euroa valtionavustusta Lahden mäkikatsomon liikunta- ja pukuhuonetilojen edustojen esteettömyyden parantamishankkeen toteuttamiseen. Asiasta on käyty keskustelua ja pidetty katselmuksia vammaisneuvoston sekä Lahden kaupungin

erityisliikunnan asiantuntijan että Lahden tilakeskuksen kanssa. Tavoitteena on saada aikaiseksi helposti saavutettava tila, jolloin madalletaan kynnystä osallistua ohjattujen liikuntaryhmien toimintaan sekä käyntiä pukuhuonetiloihin. Lahden kaupungille on erittäin tärkeää huomioida erityisryhmien tarpeet palveluiden käyttämiseksi.

Hankkeen tavoitteena on tehdä kyseisestä alueesta sellainen, että pyörätuolilla liikkuvien (avustettuna tai ilman) ja muiden liikuntarajoitteisten on luontevaa ja vaivatonta kulkea tasaista alustaa pitkin liikunta- ja pukuhuonetiloihin.

Tämä toteutetaan poistamalla kolmitasoinen kulkuväylä, joka korvataan yhtenäisellä tasanteella tarvittavine luiskilla ja tukirakenteilla.

Ote asemapiirroksista Mäkikatsomonrakennuksesta.

Kuva 5. Esteettömyyshankkeen vaikutusalue.

Liikuntarajoitteisten kuljettaminen maauimalaan.

Liikuntarajoitteisten kulkemisesta maauimalaan on tehty kuntalaisaloite, jossa ehdotetaan, että Lahden kaupunki hankkisi edullisen sähköillä toimivan käytetyn golf-auton, joka mahtuisi kulkemaan uusitulla käytävällä allasosastolle ja kääntymään siellä takaisin. Kulkuneuvo voisi

kaupungin kesätyöntekijöiden kuljettaman kulkea nonstopina. Altaan alaosaan tehtäisiin kevyellä ratkaisulla käänköpaikka.

Kuntalaisaloitteeseen liittyvää ratkaisua on selvitetty liikuntapalveluiden asiantuntijoiden toimesta. Huomioon on otettu seuraavat seikat:

Golfauton tekniset tiedot

- ✓ pituus 2330 mm, leveys 1210 mm, korkeus 1850 mm
- ✓ 3,0 kW/AC-moottori (4 hv)
- ✓ 6 kpl 8 V lyijyakkuja
- ✓ ajomatka yhdellä latauksella 50 km
- ✓ nopeus 24 km/h eteen, 10 km/h taakse
- ✓ kevyt alumiinirunko
- ✓ ei yleiseen liikenteeseen
- ✓ takaveto
- ✓ hinta: käytetty noin 5000-7000€, sis.alv, uusi noin 10 000-17 000€, alv 0%
- ✓ lisäkustannukset: modifointi, latausasema, varastointi, huollot

Maauijalan kävelyväylän tekniset tiedot

- ✓ keskileveys on noin 2 m
- ✓ kaltevuus 4-6%
- ✓ pituus 17.4.2014 päivätyn piirustuksen mukaan 42 m

HS130 vastamäen tiedot:

- ✓ vastamäen kaltevuus on 17 astetta
- ✓ pinnoite on täystekonurmipinnoite

Yleistä maauijalasta.

Kuva maauimalan vastarinteestä:

Maauimalan vastarinne on kokonaisuudessaan maauimalan käyttäjille varattu alue (aurionottoalue), tällä alueella kulku on mahdollista vain kävellen.

Kuvassa vasen reuna on tarkoitettu maauimalan käyttäjien kulkureitiksi. Käsijohde on asennettu helpottamaan kulkemista molempiin suuntiin. Harmaan aidan takana on kulkua helpottavat portaat. Auringonottoalueen jatkeena on lastenallas ennen varsinaista isoa allasta. Tälle auringonottoalueelle ei voi ajaa esim. ehdotetulla golfautolla vaarantamatta asiakasturvallisuutta.

Huomioitava lainsäädäntö:

Kujuttajaturvallisuuslaki,

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110920> josta 10§ ja 13§ erityisesti.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES) valvoo tämän lain

(kuluttajaturvallisuuslaki) ja sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten noudattamista sekä suunnittelee, ohjaa ja kehittää valvontaa, <https://tukes.fi/documents/5470659/6406815/Tukes-ohje+1-2015+Uimahallien+ja+kylpyl%C3%B6iden+turvallisuuden+edist%C3%A4minen/>

Laki pelastustoiminnasta, <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>.

Tieliikennelaki 146 ja 157 §

Pelastustoiminnasta annetun lain tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Lain tavoitteena on myös, että onnettomuuden uhatessa tai tapahduttua ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja onnettomuuden seurauksia rajoitetaan tehokkaasti niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäävät mahdollisimman vähäisiksi.

Kuluttajaturvallisuuslailla asetetaan vaatimukset turvalliselle kulutustavaralle ja kuluttajapalvelulle. Samoin annetaan perusteet sille, miten niiden vaarallisuutta arvioidaan. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, ettei tavara tai palvelu ole vaarallinen. Havaitessaan vaaran, toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa tästä valvontaviranomaiselle. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin hän on ryhtynyt vaaran takia. Toiminnanharjoittajan tulee tietää tarjoamastaan tuotteesta riittävästi ja osattava arvioida siihen liittyvät riskit. Tämän lisäksi hänen on annettava kuluttajille mm. käyttö- ja huolto-ohjeita ja varoituksia, jotta he voivat arvioida tuotteeseen liittyvät vaarat. Kuluttajien informoinnista on säädetty tarkemmin valtioneuvoston asetuksella kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista (613/2004).

Asiaan liittyy myös terveydensuojelu. Terveysuojelun tehtäviä ovat asuntojen ja muiden oleskelutilojen terveellisyyden valvonta (kuten sisäilman laatu, radon, melu ja haittaeläimet, ilmoituksenvaraisten huoneistojen valvonta (kuten julkiset kokoontumis- ja majoitushuoneistot, liikuntatilat, koulut, päiväkodit, vanhainkodit, uimahallit, uimarannat, kauneushoitolat, kuntosalit sekä solariumit), talous- ja uimaveden sekä uima-allasveden valvonta, sekä yleisten alueiden, rakennusten ja suurten yleisötilaisuuksien

hygieenisten olojen valvonta. Häiriötilanteisiin varautuminen terveyshaittojen ehkäisemiseksi, selvittämiseksi ja poistamiseksi kuuluu terveydensuojelun keskeisiin tehtäviin.

Ennen minkään päätöksen tekemistä golfauton käytöstä on tutustuttava "maastoon" em. lakien ja ohjeistuksien nojalla sekä suoritettava tarvittavat katselmoinnit.

Golf-auton käytössä on huomioitava myös **tieliikennelaki**. Pääsääntöisesti golfauto on tieliikenteen ulkopuolella käytettäväksi tarkoitettu laite, eli maastossa käytettäväksi tarkoitettu laite. Maastoajoneuvon käyttämisestä tiellä on säädetty tieliikennelain 157 §:ssä. Tien ylittäminen on tilanteen vaatiessa golfautolla luvallista. Maastossa golfautolla ajettaessa kuljettajan ajo-oikeutta säätelee maastoliikennelain edellyttämä 15 vuoden ikäraja. Matkustajien kuljettamisesta tieliikenteessä säätelee tieliikennelain 146 §.

146 § Henkilökuljetus maastoajoneuvolla. Maastoajoneuvolla saa kuljettaa ajoneuvon valmistajan tarkoittaman määrän henkilöitä. Golfauton kuljettajalta vaaditaan 15 vuoden ikä, alle 150 cm oleva henkilö ei saa ajaa golfautoa ja ajajalta vaaditaan vähintään mopokortin omistamista.

Yhteenveto, loppupäätelmä

Kulku maauimalan allasalueelle on mahdollista rollaattorilla, invamopoilla, pyörätuolilla ja keppien kanssa kävellen alfaltoitua kulkuväylää pitkin. Kulkuväylälle on sijoitettu penkkejä levähdystä tarvitseville. Ongelmana kuitenkin on ennen allasta oleva jyrkkä mäki, jonka turvallisuudesta saattaja ei voi ottaa täyttä vastuuta ilman kiinteätä turvallista ratkaisua esim. hissiä. Edellä kuvattuihin turvallisuusnäkökohtiin viitaten liikuntarajoitteisten

henkilöiden kuljettaminen golf-kärryllä maauimalan altaalle ei ole mahdollista.

Mikäli liikuntarajoitteisella henkilöillä ei ole henkilökohtaista avustajaa, maauimalassa työskentelevät uinninvalvojat avustavat tarvittaessa altaalle. Altaalla työskentelee kaksi uinninvalvojaa vuorossa, joita toinen voi irtautua hetkellisesti avustamaan liikuntarajoitteista vastamäen päältä altaalle, altaaseen, altaasta pois ja uinnin jälkeen avustaa vastamäen ylös. Myös kesätyöntekijöiden työpanoksen käyttöä määrättyin kellonaikoina liikuntarajoitteisten avustamisessa voidaan selvittää. Tämä kuitenkin edellyttää vastuukysymysten selvittämistä. Turvallisuussyistä liikuntapalveluiden työntekijä ei voi nostaa liikuntaesteistä pyörätuolista tai pyörätuoliin. Tämä kuuluu henkilökohtaiselle avustajalle.

2. Uimahallien kesäaikainen aukiolo

”Esitämme lisäksi, että kaupunki tarjoaa kesäkaudella esteettömän uintipaikan huolehtimalla, että vähintään yksi uimahalli on avoinna yleisölle läpi kesän. Uimahallit voisivat olla kesän aikana vaikkapa vuorotellen auki, mikäli esimerkiksi uimahallien huoltotyöt vaativat taukoa aukioloihin.”

Valtuustoaloitteessa mainitaan kesäajan tuovan pitkän tauon liikuntarajoitteisten henkilöiden toimintakykyä vahvistavaan liikuntamuotoon uintimahdollisuuksien puuttuessa. Valtuustoaloitteessa esitetään lisäksi, että kaupunki tarjoaisi kesäkaudella esteettömän uintipaikan huolehtimalla, että vähintään yksi uimahalli on avoinna yleisölle läpi kesän. Uimahallit **voisivat** olla kesän aikana vaikkapa vuorotellen auki, mikäli esimerkiksi uimahallien huoltotyöt vaativat taukoa aukioloihin.

Taustaa uimahalleista

Lahdessa on neljä uimahallia sekä maauimala:

- Lahden uimahalli, kävijöitä vuodessa 120 000
  - Saksalan uimahalli, kävijöitä vuodessa 100 000
  - Nastolan uimahalli, kävijöitä vuodessa 60 000
  - Kivimaan uimahalli, kävijöitä vuodessa 118 000
  - Lahden maauimala, kävijöitä vuodessa 45 000-50 000
- > yhteensä noin 448 000 kävijää vuodessa (arvioitu normaalitasosta)

Valtuustoaloitteessa mainitaan mm., että kaikki Lahden uimahallit olisivat koko kesäkauden kiinni ja että porrastuksessa ei olisi huomioitu Lahden uimahallien huoltotöiden vaatimia taukoja.

Lahden uimahallien vaatimat huoltotoimenpiteet suoritetaan kesäisin yhdessä Lahden tilakeskuksen puitesopimustoimittajien kanssa uimahallikohtaisesti sovitulla porrastetuilla ajankohdilla. Huoltotyöt kattavat mahdollisten rakennusteknisten töiden lisäksi mm. erilaisia kiinteistön vaatimia säätö- ja huoltotoimenpiteitä, vedenkäsittelylaitteiston huoltotöitä, laattojen saumauksia ja siistimistöitä.

Huomioitavaa on, että kesällä 2022 Lahden uimahallin käyttövesiremontin työaika oli 12 viikkoa. Tämän ajan Lahden uimahalli oli kokonaan pois uimahallien palvelutarjonnasta.

Kesän 2022 huoltotöiden vaatimat ajat on esitetty alla olevassa taulukossa (Taulukko 1). Kesän 2022 osalta oli vain kahden viikon ajanjakso, jolloin uimahallit ovat yhtäaikaan kiinni maauimalaa lukuun ottamatta.

Liitteessä yksi (1) on esitetty Lahden uimahallien aukioloajat kesälle 2022. Esite löytyy osoitteesta: <https://www.lahti.fi/tiedostot/lahden-uimahallien-esite/>, (Taulukko 2).

Kesäajan aukioloissa on työnantajan huomioitava myös uimahallien henkilökunnan vuosilomien pitäminen ja noudatettava vuosilomalakia.

Vuosiloman pitämisestä säädetään vuosilomalaissa. Tämän lain mukaisesti vuosiloma annetaan työntekijälle työnantajan määräämänä ajankohtana, elleivät työnantaja ja työntekijä sovi loman pitämisestä tietyissä puitteissa toisin. Lähtökohtana on, että vuosilomasta 24 arkipäivää on pidetään kesälomana lomakautena (eli 2.5. – 30.9.) ja muu osa lomasta on pidetään viimeistään seuraavan lomakauden alkuun mennessä (eli 1.10 – 30.4.)

Henkilökunnan vuosilomien pitäminen ajoitetaan pääsääntöisesti uimahallien huoltoaikojen yhteyteen uimahallien toiminnallisen luonteen vuoksi.

Lähtökohtaisesti työnantajan on annettava sekä kesäloma että talviloma yhdenjaksoisena, ellei työn käynnissä pitämiseksi ole välttämätöntä jakaa sitä osiin.

Edellä selostetun mukaisesti henkilöstön lakisääteiset vuosilomat ja korjaustoimenpiteet huomioiden liikuntapalveluissa katsotaan tarkoituksenmukaiseksi pitää uimahalleja suljettuna kesäaikana siten, että tauko halleissa on mahdollisimman lyhyt.

Kuukausi	Huhtikuu					Toukokuu					Kesäkuu					Heinäkuu					Elokuu					
Viikko	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35				
Viikonpäivä	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	
Nimi																										
Lahden uimahalli																										
Kivimaan uimahalli																										
Nastolan uimahalli																										
Saksalan uimahalli																										
Maaumala vuorot																										

Taulukko 1. Lahden uimahallien huoltojaksot vuonna 2022.

Mikäli jonkin uimahallin pitää olla auki kesällä, näyttää huolto-kesälomakalenteri tältä 5 viikon jaksotuksella (Taulukko 2)

Kuukausi	Toukokuu					Kesäkuu					Heinäkuu					Elokuu					Syyskuu					Lokakuu				
Viikko	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43				
Paiva	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P
Saksalan uimahalli																														
Lahden uimahalli																														
Nastolan uimahalli																														
Kivimaan uimahalli																														
Maaumala																														

Taulukko 2. Uimahallien huolto- ja aukioloajat jaksotettuna peräkkäin.

Tämä tarkoittaa sitä, että huoltotaun pituus olisi vain 5 viikkoa tässä esimerkissä, niin silti viimeinen uimahalli avautuisi vasta lokakuun lopulla.

Vaikutuksia:

- viimeksi avattavan uimahallin henkilökunta voisi pitää kesäloman syys-lokakuussa.
- huoltoaika lyhenee tässä mallissa 1-2- viikkoa / halli, heikentäen hallin kuntoa

- uimahallin liikuntapaikkojenhoitajalla olisi tässä mallissa hoidettavana yksi uimahalli ja maauimala viiden viikon ajan, tämä ei toimi yhdellä henkilöllä
- tähän malliin pitää saada jostain viiden (5) viikon ajalle 3 henkilöä kunnossapitoon huolehtimaan maauimalasta ja uimahalleista
- vesiliikuntaseurojen ryhmä- ja harjoitustoiminta loppuisi ja alkaisi normaalin kausirytmien mukaisesti
- koululaisten opetussuunnitelmaa sisällytetty uintimahdollisuudet toteutuisivat
- vesiliikuntaryhmien aloitus alkaisi normaalin kausirytmien mukaisesti

Mikäli jonkin uimahallin pitää olla auki kesällä, näyttää huolto-kesälomakalenteri tältä 5 viikon jaksotuksella 2+2 mallilla (Taulukko 4)

Kuukausi	Toukokuu							Kesäkuu							Heinäkuu							Elokuu							Syyskuu							Lokakuu						
Viikko	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51								
Paiva	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K	T	P	M	T	K				
Saksalan uimahalli																																										
Lahden uimahalli																																										
Nastolan uimahalli																																										
Kivimaan uimahalli																																										
Maauimala																																										

Taulukko 4. Uimahallien huolto- ja aukioloajat jaksotettuna 2+2 mallilla.

Vaikutuksia:

- toukokuun 2 viimeistä viikkoa ovat kilpauimareilta ja vesiliikuntaseurojen ryhmä- ja harjoitustoiminnasta pois
- elokuussa kausi kaikkien vesiliikuntaryhmien osalta alkaisi normaalin kausirytmien mukaisesti
- huoltoaika jokaisella hallilla olisi 6 viikkoa, joka on hyvä asia

- maauimalaa tarvitaan kuuden (6) viikon ajaksi 2 henkilöä kunnossapitoon huolehtimaan maauimalasta ja uimahalleista
- henkilökunnan vuosilomat saadaan pidettyä ajallaan
- uimahallien kiertorytmi vuosittain, liikuntapalvelu määrittelee tämän
- 2+2 malli on toteuttamiskelpoisin

Yhteenveto, loppupäätelmä

Jokaisessa uimahallissa on suoritettava vuosittain huoltotoimenpiteet, joiden ajaksi uimahalli on suljettava. Käyttäjien näkökulmasta vähiten harmia aiheuttaa mahdollisimman lyhyt kesäaikainen tauko, jolloin uimahallit ovat suljettuna. Tämä on myös henkilöstöressurssien käytön ja kesälomien jaksotusten kannalta kustannustehokkain ja tarkoituksenmukaisin ratkaisu. Mikäli kesäaikaisesta tauosta luovutaan, huoltoajanjaksot ja henkilöstön kesälomat jakaantuu pidemmälle jaksolle osuen ajanjaksoon, jolloin uimahallipalvelut ovat kysytyimpiä. Jos kesäaikaisesta tauosta halutaan luopua, paras vaihtoehto on edellä kuvattu taulukon 4 mukainen malli.

LAHDEN UIMAHALLIEN AUKIOLOAJAT KESÄ 2022

PIDÄTÄMME OIKEUDET MUUTOKSIINI

Saksalan uimahalli

kassa puh. 044 416 2859
valvojat puh. 044 416 2858
Pyökkipolku 2, 15520 Lahti

Huoltotauko 6.6.-24.7.

sisäänkäysajat

5.6. asti ja 1.8. eteenpäin.

ma klo 13-20

ti-to klo 6-20

pe klo 13-20

la ja su klo 12-18

sisäänkäysajat 25.7.-31.7.

ma-pe klo 12-18

la ja su suljettu

-Uintiaika päättyy 30 minuuttia
sisäänkäysajan jälkeen.

-Hallista poistuttava tunti sisäänkäysajan
päättymisestä

Kivimaan uimahalli

kassa puh. 044 4826245
valvojat puh. 044 416 2861
Katajapolku 4, 15210 Lahti

Huoltotauko 11.7.-15.8.

sisäänkäysajat

10.7. asti ja 16.8. eteenpäin.

ma-ke klo 6-20

to-pe klo 13-20

la ja su klo 8-14

-Uintiaika päättyy 30 minuuttia
sisäänkäysajan jälkeen.

-Hallista poistuttava tunti sisäänkäysajan
päättymisestä

HUOM! Juhannuksen aikataulu:

To 23.6. kassat suljetaan klo 16,
allasaika päättyy klo 16.30 ja hallista
poistuttava klo 17.00
halli suljettu 24.6.-26.6.

Nastolan uimahalli

Kassa puh. 044 7909 404
Uinnivalvojat puh. 040 179 6366
Urheilutie 4, 15550 Nastola

Huoltotauko 20.6.-31.7.

sisäänkäysajat

12.6. asti ja 1.8. eteenpäin.

ma klo 6-20

ti klo 13-20

ke klo 6-20

to klo 13-20

pe klo 6-20

la klo 8-14

su klo 12-18

-Uintiaika päättyy 30 minuuttia
sisäänkäysajan jälkeen.

-Hallista poistuttava tunti sisäänkäysajan
päättymisestä

Lahten Uimahalli

Huoltotauko/käyttövesiremontti
16.5.-15.8.

sisäänkäysajat

16.8. eteenpäin.

ma klo 13.30-20

ti klo 6-20

ke klo 13-20

to-pe klo 6-20

la klo 11-17

su klo 11-17

-Uintiaika päättyy 30 minuuttia
sisäänkäysajan jälkeen.

-Hallista poistuttava tunti sisäänkäysajan
päättymisestä

HINNASTO

UINTI

Kertamaksu

- Aikuiset 6 €
  - Lapset 3 €
  - Eläkeläiset 3 €
  - Opiskelijat 3 €
  - Työttömät 3 €
  - Varusmiehet 3 €
  - Invalidit 3 €
- alle 4 -vuotiaat maksutta

Sarjakortit (kortin panti 3 €)

Käy kaikissa uimahalleissa: Kivimaan, Lahten,
Nastolan ja Saksalan uimahalli sekä
Maa-uimalassa

Aikuiset

- 10 kortti 55 €
- 50 kortti 235 €
- 12 kk kortti 360 €
- 6 kk kortti 220 €

Lapset, eläkeläiset, opiskelijat, työttömät,
varusmiehet, invalidit

- 10 kerran kortti 27,50 €
- 50 kerran kortti 117 €
- 12 kk kortti 150 €
- 6 kk kortti 85 €

* 6 kk ja 12 kk kortit voimassa ostopäivästä

KUNTOSALI

Saksalan, Lahten ja Kivimaan uimahalli

(kuntosali le mentässä maksetaan
aina uimahallin sisäänkäymaksu)

Kertahinnat

Kuntosali (+uinti)

- aikuiset 7,50 €
- eläkeläiset, opiskelijat, työttömät,
varusmiehet 4,50 €
- uimahallin sarjakorteilla ja
vuosikortilla (* 6 kk ja 12 kk) 1,50 €

Sarjakortti (sisältää uinnin ja kuntosalin)

- 10 kerran kortti
- aikuiset 65 €
- eläkeläiset, opiskelijat, työttömät,
varusmiehet 40 €

Nastolan uimahalli | kuntosalin

kertamaksuun ja sarjakortteihin ei
sisälly uimahallin sisäänkäysä)

Kertamaksu

- kuntosalimaksu 3,50 €
- kuntosali (+uinti) aikuiset 7,50 €
- kuntosali (+ uinti) eläkeläiset,
opiskelijat, työttömät 4,50 €

Sarjakortti

- 10 kerran kortti 31,50 €

6 Kuukauden kortti (voimassa

- ostopäivästä)
- aikuiset kausikortti 80 €
- opiskelija, eläkeläinen, työttömät,
varusmiehet kausikortti 45 €

HUOM! uimahallimaksuja/ latauksia ei
palauteta tai siirretä!

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Taulukko 2. Lahden uimahallien aukioloajat vuonna 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: KH

KH: KV

KV: Pertti Arvaja

Liitteet

Liite 1 Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän valtuustoaloite

Valtuustoaloite Esteettömän uimalan tarjoaminen kesäisin

§ 86

Valtuustoaloite: Liikunta- ja urheilustrategian luomisesta Lahteen

4937/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikuntatoimenjohtaja Tommi Lanki, p. 050 559 4145

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen vastineen.

Perusteluosa

Valtuutettu Jouni Kaikkonen tehnyt valtuustoaloitteen liikunta- ja urheilustrategian luomisesta Lahteen.

”Lahteen luodaan poikkihallinnollinen liikunta- ja urheilustrategia.

Strategia ohjaa kaupungin toimielinten päätöksentekoa niin, että

päätöksissä huomioidaan liikunnan merkitys laajasti. Strategian

valmisteluun otetaan vahvasti mukaan jäseniä kaikista valtuustoryhmistä,

sekä viranhaltijoita, 2. sektorin toimijoita, 3. sektorin toimijoita ja

kumppanuuspöytiä. Lisäksi osallistetaan kuntalaisia prosessissa.

Kunnan keskeisimpiä tehtäviä on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja

liikunnan merkitys on yksi tärkeimmistä asioista siinä.

Lahdessa liikkumattomuus maksaa koko ajan enemmän ja enemmän. Vuodessa liikkumattomuus maksaa Lahdelle 69,4-162,6 miljoonaa euroa ja yhteiskunnalle jopa 3,2-7,5 miljardia euroa olympiakomitean mukaan. Summa on niin valtava, että asialle tulee tehdä kaikki mahdollinen tehtävissä oleva. Osana strategiaa tehdään liikunta- ja urheilupaikkoja koskeva selvitys. Selvitetään liikunta- ja urheilupaikkojen kunto, investointitarpeet uusille paikoille ja vanhojen korjauksille ja ylläpitokustannukset. Lisäksi strategian toteutumista ja vaikutuksia tulee voida mitata. Strategian luomisella pyritään myös muuttamaan ihmeellistä vastuukäsitettä, jossa jokin palvelualue ei halua omalle vastuulleen lisäkustannuksia. Olemme huomanneet, että nyt käydään taistelua siitä, että jokin liikuntaa edistävä asia ei tulisi omalle kustannuspaikalle vaivaksi ja täten asiat jäävät tekemättä. Tämän strategian myötä Lahti ei toivottavasti ole enää siiloutunut liikunta-asioissa.”

Vastauksena valtuustoaloitteeseen esitetään seuraavaa:

Valtuustoaloitteessa tarkoitetun kaltaisen kokonaisvaltaisen liikunta- ja urheilustrategian ja -suunnitelman laatiminen aloitetaan syksyn 2022 aikana. Hanke käynnistetään 31.10.2022 järjestettävässä teemaa koskevassa seminaarissa, johon on kutsuttu mukaan hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, kaupunkiympäristölautakunta ja kaupunginhallitus sekä kaikkien asianomaisten päätöksentekielinten esittelijät ja valmistelevat viranhaltijat.

Suunnitelman valmistelutyö käynnistetään em. seminaarissa mm. seuraavien kokonaisuuksien ja aineistojen läpikäymisellä:

-liikuntapaikan käsitteen määrittely, rakennetusta liikuntaympäristöstä luontoympäristöön saakka.

-uusimmat Lahdessa tehdyt liikuntapaikkateemaa koskevat/sivuavat selvitykset ja suunnitelmat ja strategia-asiakirjat: mm. Lahti Sports Hub-loppuraportti, Ulkoliikkumisalueiden yhteistyömalli-raportti, Salpausselkä/Urheilukeskus-alueanalyysi, Hyvinvointisuunnitelma, Luontoaskel terveyteen-toimenpideohjelma, Tapahtumajärjestäminen organisoituminen Lahden kaupunkikonsernissa-selvitys.

-uusimman talousarviovalmistelun sisältämät investointi- ja työohjelmat liikuntapaikkarakentamisesta (Tilakeskus, Kymp, mahdolliset konserniyhtiöhankkeet).

Päätöksentekijöitä tullaan osallistamaan suunnittelutyön alkuvaiheessa siitä, mikä on tahtotila laadittavan suunnitelman ja strategiatyön tavoitteista ja sisällöstä.

Suunnitelman ja strategiatyön jatkovalmistelu edellyttää ulkopuolisen liikunta- ja urheilualan konsultaation käyttöä.

Tavoitteena on, että Lahden kokonaisvaltainen liikuntapaikkasuunnitelma 2023-2029 osana kaupunkistrategiaa on valmiina syksyllä 2023.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: Jouni Kaikkonen

Liitteet

Valtuustoaloite Liikunta- ja urheilustrategian luominen Lahteen

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 12.10.2022

§ 87

Valtuustoaloite: Nuorten yhteisöllisyyttä lisäävät vapaa-ajan tapahtumat

621/00.01.01.03/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Palvelupäällikkö Virpi Rantanen, p. 050 518 4498

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen vastineen.

Perusteluosa

Lahden Perussuomalaisten valtuustoryhmä 31.1.2022:

”Aloite nuorten yhteisöllisyyttä lisäävästä vapaa-ajan tapahtumasta

Perustelut:

Koronakriisillä on ollut huomattavat vaikutukset lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. Koronatilanteen aikana käyttöön otetut rajoitustoimet ovat vaikuttaneet erityisen paljon lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksiin ja vapaa-aikaan. Rajoitustoimien myötä muun muassa kirjastot, liikuntapaikat, nuorisotalot, teatterit ja elokuvateatterit

suljettiin. Koronarajoitusten myötä tullut kasvokkaisen harrastustoiminnan tauko on myös lisännyt lasten ja nuorten yksinäisyyttä.

Tuoreen tutkimuksen (Kauppinen & Laine, 2020) mukaan nuorten vapaa-ajan ja harrastamisen kenttä muuttui maaliskuussa 2020, kun Suomi siirtyi poikkeuslain aikaan ja moni vapaa-ajan viettotapa sekä lukuisat harrastukset kiellettiin. Kauppinen ja Laine osoittavat, että kevään 2020 rajoitukset vaikuttivat laajasti harrastamiseen ja erityisesti nuorten sosiaalisiin suhteisiin sekä ei-tavoitteelliseen olemiseen vapaa-ajalla.

Valtion liikuntaneuvoston tutkimuksen (2020) mukaan lasten ja nuorten liikkuminen väheni koronapandemian aikana merkittävästi erityisesti arkipäivinä. Tämä näytti johtuvan erityisesti koulupäivän aikaisen liikkumisen ja koulumatkaliikunnan vähentymisestä.

Aloite:

Perussuomalaisten Lahden valtuustoryhmä on huolissaan korona-ajan vaikutuksista lahtelaisiin nuoriin. Tästä syystä jätämme aloitteen nuorten yhteisöllisyyttä lisäävästä vapaa-ajan tapahtumasta.

Rusettiluistelu on mukava, liikunnallinen sekä keskinäisiä sosiaalisia kontakteja lisäävä tapahtuma, jollaisia Lahdessa on aikaisemminkin järjestetty. Yleisesti sitä on harrastettu kouluissa, opiskelijayhdistyksissä ja nuorisoryhmissä. Valtuustoryhmämme esittääkin, että kaupunki yhdessä eri järjestöjen kanssa selvittäisi mahdollisuutta järjestää kyseinen liikunnallinen tapahtuma Lahdessa jo kuluvan talven 2022 aikana.”

Lausunto Lahden perussuomalaisten valtuustoryhmän aloitteeseen nuorten yhteisöllisyyttä lisäävästä vapaa-ajantapahtumasta

Lahden perussuomalaisten valtuustoryhmä on huolissaan koronakriisin vaikutuksista lasten ja nuorten hyvinvointiin, harrastusmahdollisuuksiin ja vapaa-aikaan.

Nuorisotilat ja nuorten työpajat suljettiin maaliskuussa 2020. Nuoria tavattiin kuitenkin koko ajan digitaalisissa kanavissa ja lisäämällä jalkautuvaa nuorisotyötä. Myös nuorten valmennuspalvelut siirtyivät verkkoon. Sulku päättyi 1.6.2020 ja sen jälkeen toimintaa on järjestetty kulloinkin voimassa olleiden ohjeiden mukaisesti. Nuorten tukipalvelut ovat toimineet koko koronakriisin ajan sekä lähi, että etäpalveluna.

Syksystä 2020 on nuorisotilat voitu pitää auki terveys- ja turvallisuusmääräyksiä noudattaen. Keväällä 2021 tiukentuneiden rajoitusten vuoksi nuorisotilojen toimintaan osallistujat rajattiin alle 18-vuotiaisiin. Syksystä 2021 toiminta on normalisoitunut kaiken muun paitsi tapahtumien osalta. Harrastustoiminta, niin kaupungin kuin seurojenkin on lasten ja nuorten osalta ollut sallittua. Korona on aiheuttanut jotain ryhmäkorajoituksia tms. mutta vain aikuisten harrastustoiminta on ollut tauolla.

Koronan vaikutukset näkyvät nuorten vapaa-ajan toiminnassa. Nuoret kaipaavat yhdessäoloa ja se näkyy mm. nuorisotiloilla lisääntyneinä kävijöinä. Valitettavasti korona näkyy myös nuorten lisääntyneenä levottomuutena ja rajattomuutena. Nuorisotyössä nuorten tarpeisiin, toiveisiin ja kokemuksiin pyritään vastaamaan niillä resursseilla, mitkä ovat käytössä. Toimintaa järjestetään nuorisotiloilla, harrasteryhmissä, jalkautuvana ja liikkuvana nuorisotyönä. Nuorten tukipalvelut vastaavat omalta osaltaan nuorten hyvinvointihaasteisiin.

Nuorisopalveluiden lomatoimintojen suunnittelussa pyritään vastaamaan nuorilta saatuihin toiveisiin ja ideoihin. Talviloma 2022 suunniteltiin

koronarajoitusten mukaisesti. Lomaviikikolla on tarjolla talvileiriä, toimintaa ulkona ja nuorisotiloilla sekä pienimuotoisia retkiä. Tarjolla on mm. luistelua SOL-areenalla, ulkoilmatapahtuma Launeen Perhepuistossa ja talvileiri Isorannan leirikeskuksessa. Lisäksi Lahden Jäätori järjestää maksuttoman jäädiskon kauppatorilla 26.2.2022.

Harrastusaktiivisuuden lisäämiseksi Lahden yläkouluille on hankerahoituksella palkattu harrastustoiminnan ohjaajia, jotka järjestävät nuorten toivomaa harrastustoimintaa koulupäivän yhteydessä ja koulupäivän jälkeen. Kaikille 7.-luokkalaisille järjestetään henkilökohtaista harrasteneuvontaa, jossa nuoret saavat apua mieleisten harrastusten löytämisessä. Tähänastisella työllä on jo nähtävissä positiivisia vaikutuksia nuorten harrastusaktiivisuuden lisääntymiseen.

Valtuustoaloitteessa toivotaan rusettiluistelun järjestämistä lahtelaisille nuorille jo tämän talven aikana. Rusettiluistelu voidaan toteuttaa yhtenä ensi vuoden talvilomatapahtumana, jos saadaan nuoret innostumaan tapahtumasta. Jos tapahtumalle löytyy järjestäjiä jo tänä talvena, voi nuorisopalvelut olla mukana järjestelyissä. Aikataulullisesti tapahtuman toteuttaminen tämän talven aikana voi olla haastavaa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: kh

Kh: kv

Kv: Maarit Tuomi

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Liitteet

Valtuustoaloite Nuorten yhteisöllisyyttä lisäävät vapaa-ajan tapahtumat

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 12.10.2022

§ 88

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Lautakunta merkitsi asiat tiedoksi.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Kaupunginvaltuuston päätös Lahden kumppanuuspöytien jatkokaudeksi
1.6.2023 – 31.5.2025.

Lautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta 9.9.2022-
5.10.2022.

Kutsu Lahden kaupunginteatteriin Aleksis Kivi -näytelmän ensi-iltaan
keskiviikkona 12.10.2022 klo 19.00.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 12.10.2022

§ 89

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 82, § 83, § 85, § 86, § 87, § 88, § 89

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta
Pöytäkirja

nro 9

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 84

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston)**

aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi
puh. 03 814 2214
Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusaajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.